

РУС ТЕЛЕНДӘ БЕЛЕМ БИРҮ ОЕШМАЛАРЫНЫҢ
ТАТАР ТӨРКЕМНӨРЕНДӘ БЕЛЕМ АЛУЧЫ УКУЧЫЛАР ӨЧЕН
ТАТАР ТЕЛЕННӘН ОЛИМПИАДА БИРЕМНӨРЕНЕҢ

ЖАВАПЛАРЫ
(2021-2022 нче уку елы)
6 нчы сыйныф

Үткәрү вақыты – 60 минут
Максималь балл – 42

I. Тестлардан дәрәс җавапны билгеләгез.

1. [в] авазы кулланылган сүзнә билгеләгез. (2 балл)
  - а) тау;
  - ә) авыл;
  - б) тавык;
  - в) вагон.

2. Ачык иҗектән генә торган сүзнә билгеләгез. (2 балл)
  - а) бау;
  - ә) су;
  - б) таш;
  - в) җил.

3. Фразеологизмның мәгънәсә дәрәс күрсәтелгән рәтнә билгеләгез. (2 балл)

чебен очканы да ишетелә

  - а) тыныч;
  - ә) курку;
  - б) эшләмәү;
  - в) үпкәләү.

4. Омонимнардан торган рәтнә билгеләгез. (2 балл)
  - а) сандугач – былбыл;
  - ә) яшел – зәңгәр;
  - б) карга – карга;
  - в) көз – яз.

5. Тезмә сүзнә билгеләгез. (2 балл)
  - а) баиваткыч;
  - ә) үги ана яфрагы;
  - б) хатын-кыз;
  - в) сыйныфташ.

6. Чыгыш килешенә кушымчаларын билгеләгез. (2 балл)
  - а) -га/-гә, -ка/-кә;
  - ә) -ны/-не;

- б) *-дан/-дән, -тан/-тән, -нан/-нән;*
в) *-да/-дә, -та/-тә.*

7. Артыклык дәрәжәсендәге сыйфатны билгеләгез. (2 балл)

- а) *кызыл;*
ә) *кып-кызыл;*
б) *кызылрак;*
в) *кызгылт.*

8. Жәенке жөмләне билгеләгез. (2 балл)

- а) *Алсу бүген мәктәпкә бармады.*
ә) *Илнур һәм Марат – укучылар.*
б) *Агачлар үсә.*
в) *Көз.*

II. Теоретик бирем.

Күпнокталар урынына тиешле сүзләрне өстәп языгыз. (6 балл)

[y], [ү], [ө], [o] – иренләшкән сузык авазлар. [й] – тел уртасы тартыгы. Көләргә – еларга – антонимнар. Сүзләр туры һәм күчерелмә мәгънәдә булырга мөмкин. Бәйләгеч кушымчалар сүз ахырында килә. Минекә, синекә, аныкы – тартым алмашлыклары.

III. Гамәли-ижади бирем.

1. Жөмлөләрне татар теленә тәржемә итеп языгыз. (14 балл)

Осенью небо пасмурное. Солнце почти не выглядывает из-за туч. Дуют холодные ветры. Деревья и кусты стоят голые. Облетел их зелёный наряд. Трава пожелтела и засохла. Кругом лужи и грязь.

2. Көзгә табигать турында тагын ниләр өсти аласыз? Шул хакта 6 жөмлә төзеп языгыз. (6 балл)